



СИЛАБУС «МЕДІАЦІЙНІ СТУДІЇ»

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	23 «Соціальна робота»
Спеціальність	231 «Соціальна робота»
Освітня програма	
Вид дисципліни	вибіркова
Рік підготовки, семестр	третій, п'ятий семестр
загальна кількість годин/кредитів	90 годин/ 3 кредита
Мова викладання	українська

1. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПІБ викладача	Єсіна Наталія Олександрівна
Кафедра	соціальної роботи і соціальної педагогіки
Посада	доцент
Науковий ступінь	кандидат педагогічних наук
Вчене звання	доцент кафедри соціальної педагогіки
Наукові профілі	https://scholar.google.ru/citations?user=SnWFOgUAAAAJ&hl=ru
Адреса кафедри, № кабінету (викладацької)	м. Харків, вул. Чернишевської, 60, каб. 6
Контактна інформація викладача:	роб. тел. (057) 702-66-15, nataliya.esina@hnpu.edu.ua

2. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика навчальної дисципліни будується у відповідності до «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди» і закріплена Програмою навчальної дисципліни.

Кожен викладач висуває здобувачам вищої освіти систему вимог, правил поведінки студентів на заняттях, взаємин із викладачем, іншими студентами. Вона включає такі базові вимоги:

- не пропускати лекції та семінарські заняття, про відсутність з поважних причин доводити до відома викладача заздалегідь;
- регулярно переглядати лекційний і практичний матеріал;
- здавати й захищати самостійні роботи та завдання у визначені терміни;
- системність і регулярність роботи здобувача вищої освіти з навчальною і науковою літературою;
- обов'язковою є присутність здобувача на модульному та підсумковому контролях.

Здобувач успішно навчається, якщо послідовно набирає кредити, необхідні для здобуття бажаного ступеня. Для цього потрібно, щоб накопичувальний бал був не нижче, ніж 60 за всіма курсами протягом кожного семестру. Якщо накопичувальний бал нижче 60 балів, здобувач вважається неуспішним і може бути відрахований.

Пререквізити навчальної дисципліни	Вивченню «Медіаційні студії» передують вивчення ОК 2 «Політично-правові студії».
-------------------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------

3. ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення навчальної дисципліни	ознайомлення здобувачів з теоретико-методичними основами медіації як процедури мирного вирішення конфліктів у майбутній професійній діяльності.
Мета вивчення навчальної дисципліни	сформувати у здобувачів теоретичні знання, практичні уміння та навички, необхідні для формулювання переговорних позицій під час врегулювання конфлікту у майбутній професійній діяльності.
Завдання вивчення навчальної дисципліни	<ul style="list-style-type: none"> • формування емоційно-позитивного відношення здобувачів щодо здійснення майбутньої професійної діяльності з надання медіаційних послуг населенню; • сформувати у здобувачів розуміння теоретичних засад медіації як процедури вирішення конфліктів мирним шляхом; • розкрити основні форми, методи, технології медіаційної роботи у майбутній професійній діяльності; • навчити здобувачів працювати з нормативно-правовими

документами, стосовно їх майбутньої медіаційної діяльності.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Сформовані компетентності	Загальні
	<p>ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;</p> <p>ЗК 11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;</p> <p>ЗК 12. Здатність приймати обґрунтовані рішення;</p> <p>ЗК 14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань та обов'язків.</p>
Програмні результати навчання	Спеціальні (фахові)
	<p>СК 1. Знання і розуміння сутності, значення і видів професійної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного);</p> <p>СК 3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно професійної діяльності та соціального забезпечення;</p> <p>СК 8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з різними об'єктами.</p>
	<p>ПРН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.</p> <p>ПРН 11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.</p>

5. СФЕРИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗДОБУТИХ НАВИЧОК

Основними напрямками застосування набутих навичок за дисципліною «Медіаційні студії» у професійній діяльності бакалавра є медіаційна діяльність у інституціях різного типу та з різними категоріями населення.

Зміст «Медіаційних студій» пов'язаний з вивченням дисципліни ОК 27 «Охорона прав дитини», ОК 32 «Соціально-правовий захист населення».

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

словесні методи (проблемні лекції, групові дискусії, розгорнуті бесіди, співбесіди, інструктаж тощо);

практичні методи (вирішення конфліктних ситуацій, узагальнення досвіду практики медіаційної роботи, практичні заняття);

наочні методи (метод ілюстрацій, метод демонстрацій, спостереження);

робота з навчально-методичною літературою (конспектування, ведення термінологічного словника, тезування, анотування, опрацювання матеріалу лекцій і підготовка до семінарських занять за конспектами, підручниками, спеціальною літературою);

відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

самостійна робота (розв'язання конфліктних ситуацій, виконання завдань самостійної роботи, складання плану заходів, схем, таблиць);

індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти (розробка медіаційного проекту);

інтерактивні.

7. ЗМІСТ ТА ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми/розділу дисципліни	Лекції		Практичні заняття		Лабораторні заняття		Самостійна робота	
	денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна
Змістовний модуль 1. Теоретичні аспекти та сутність процесу медіації.								
Тема 1 Закордонний досвід використання медіації.	2	2	2	-	-	-	5	8
Тема 2 Теоретичні основи медіації.	2	2	2	-	-	-	5	8
Тема 3 Посередництво у вирішенні конфліктів у професійній сфері.	2	-	2	-	-	-	5	10
Тема 4 Процедура медіації.	2	-	4	2	-	-	5	8

Змістовий модуль 2. Медіація у різних сферах життя

Тема 1 Відновне правосуддя як альтернатива судовому вирішенню спорів	-	-	2	2	-	-	8	8
Тема 2 Медіація у закладах освіти.	2	2	2	-	-	-	8	8
Тема 3 Медіація як спосіб вирішення сімейних спорів.	-	-	2	2	-	-	8	8
Тема 4 Медіація у трудових відносинах.	-	-	2	-	-	-	8	10
Тема 5 Медіація в адміністративно-правових відносинах.	-	-	2	-	-	-	8	10

8. КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Методика оцінювання повинна ґрунтуватися на принципах об'єктивності, прозорості, гнучкості та високої диференціації.

Шкала оцінювання здобувачів за системою ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	74 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 73 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень балів знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

ФОРМА КОНТРОЛЮ

залік

Розподіл рейтингових балів за видами контролю денної форми навчання

Назва виду діяльності та форми контролю	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів за вид роботи
Відвідування лекцій	2	5	10
Відвідування семінарських занять	2	10	20
Робота на семінарському занятті	5	10	50
Виконання завдань для самостійної роботи	5	10	50
Модульне тестування	15	2	30
Виконання ІНДЗ	17	1	17
Кількість балів за курс			177
Коефіцієнт			2,95

Залік	40	1	40
Максимальна кількість балів протягом семестру:			100
Розподіл рейтингових балів за видами контролю заочної форми навчання			
Назва виду діяльності та форми контролю	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів за вид роботи
Відвідування лекцій	5	3	15
Відвідування семінарських занять	5	3	15
Робота на семінарському занятті	15	3	45
Виконання завдань для самостійної роботи	5	9	45
Модульне тестування	2	15	30
Виконання ІНДЗ		1	21
Кількість балів за курс			171
Коефіцієнт			2,85
Залік	40	1	40
Максимальна кількість балів протягом семестру:			100

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Базова

1. Землянська В. В. Відновне правосуддя в кримінальному процесі України: посібник. Київ: Видавець Захаренко О. В., 2018. 200 с.
2. Коваль Р. Шкільна служба розв'язання конфліктів: досвід упровадження: посібник. Київ: Видавництво Захаренко В.О., 2020. 168 с.
3. Котловий С. А. Розв'язання конфліктів в освітньому середовищі професійного ліцею: методичний посібник. Умань: ПП Жовтий, 2021. 71 с.
4. Лейко Б., Чуйко Г. Медіація: підручник. Чернівці: Книги – XXI, 2019. 464 с.
5. Мазаракі Н. А. Медіація в Україні: теорія та практика: монографія. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 276 с.

Допоміжна

1. Безпальча Р. Ф. Шляхи мирного розв'язання конфліктів у школі: підручник. Тернопіль, 2017. 96 с.
2. Білик Н. М. Організаційно-педагогічні умови здійснення посередництва (медіації) однолітків у шкільному середовищі. *Science and educational a new dimension. Pedagogy and Psychology, III (33), Issue: 66, 2015. С.23-27.*
3. Гірник А. М. Соціальна робота та програми відновного правосуддя: теорія і практика: навчальний посібник. Київ, 2019. 240 с.
4. Єсіна Н. О. Використання технології медіації з підлітками-девіантами у соціальній роботі. *Сучасні реалії та перспективи соціального виховання особистості в різних соціальних інституціях: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 25 листоп. 2021 р.). Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2021. С. 27-28.*
5. Соціальна робота і програми відправного правосуддя: теорія і практика / за ред. А. М. Гірник, А. О. Горова, Л. П. Дума. Київ, 2019. 188 с.

Інформаційні ресурси

1. Гірник А. М. Основи конфліктології. URL: <http://westudents.com.ua/knigi/514-osnovi-konflktolog-grnik-am.html>
2. Ложкін Г. В., Пovyакель Н. І. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика. URL: <https://www.twirpx.com/file/1780041/>
3. Про медіацію: Закон України від 16.11.2021 № 1875-ІХ. *Відомості Верховної Ради.* 2022. № 7. ст.51. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1875-20#Text>
4. Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII. *Відомості Верховної Ради.* 2019. № 18. ст. 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>

Відкриті електронні ресурси, канали, групи, бібліотеки:

- кафедра соціальної роботи і соціальної педагогіки (вул. Чернишевської, буд.60, ауд. 6) <http://hnpu.edu.ua/uk/division/kafedra-socialnoyi-pedagogiki>;
- електронний курс в системі Moodle <https://lms.hnpu.edu.ua/course/view.php?id=1056>
- читальні зали університету (вул. Алчевських, 20, к. 131);
- Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка (провулок Короленка, 18).

